

Abonnement pour un an
250 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse:
« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865
XXIII ème ANNÉE
15 Septembre 1927, No 236

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ بچق، خارج ایچون
۳ بچق، اعلا کاغذ لکھی ۵ لیرادر.
ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹوری »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۳۶ - ۱۵ ایلول ۱۹۲۷

شئون اجنبیه

اسکی عصر لر علی الا کثر بر جهانگیر نامنی طاشیر؛
اسکندر عصری، پریقلس عصری، او کوست عصری
کبی . . عصر مزده جهانگیر آتجق علم و عرفان در،
اونک ایچون عصر مزه و بلکه دها پک اوزون عصر لره
علم و عرفان عصری دینه جک. آرتق مسائل دینه ده علم
و عرفان یو کسکلکی ایله تأمل ایدلمک لازم کلیر. زیرا
ناصل که علم الله آتجق اللهک مالکانه سیدر، اونک کبی
حقیقت دینه ده یالکیز اللهک معلومی در. چونکه حقیقت
دینه مبدء تکویندن منهای ازمنه قدر بتون حقایق
جامع اولمق یاراشیر و اوکا و قوف و تملک ادعاسی ضمناً
بر دعوی الوهیت اولور. بن زردشتی تعقیب ایله آتسه
طاپامام، چونکه آتش نه اولدینی بیلورم و المده بر
کبریت ایله بر چیرا موجود اولنجه آتشی کننیم
یارانه بیلورم؛ کنندی مخلوقه ناصل قناعت وجدان ایله
« خالق » دینه یم؟ فقط بو ملاحظه نه زردشتی، نه ده
امتی استحقاره رخصت و یره جک بر حق دکل در. اک
منطقسز و اک خرافی ماهیتده کوردیکمز اعتقاد لک،
آینلرک، واعمالک براز استقصاء ایله تعقیب ایدیلنجه بروجه
تفسیری کشف اولونور. اونلرک هر برینی مادی یا خود
نفسانی، ارضی ویا اجتماعی بعض مقتضیات یوغورمش در.
باطنی ویا محیطی بر تقاضا بولونما دجه بر مذہبک مضافاتی
طوغماز و هیچ بر وجدان سالم تعمداً غلط و بطلانی
هضم ایتیز. ظلمت طبقه لرینک کثافتندن، یرلشمش
قناعت لک آغیرلندن و نفس الامر اوستنه عصر لک

بو عنوان آلتنده یابانچی مملکت لک بالخاصه ذکا
و عرفانی علاقه دار اید جک شئونندن بحث اید جکم .
وقوعاتک کورولتوسی کبی سکوتی ده بوستونلره کیررکن
بالطبع براز بنم دماغمله دوشونه جک و بنم دیلله سویله یه جک،
انسان مراد ایدنجه اک عنادجی « بلهول » ی لسانه
کتیره بیلیر. آتجق بوسوز لک هر زمان و هر کسجه علاقه
ایله تعقیب ایدیله جکی ادعا اولونماز . بو « شئون »
سلسله سنی اوقورکن آلو اولدیلکیز یرده بعضاً یالکیز
قیویلجیم بوله جقسکیز، فقط بوده سزی تشجیمه کافی اولمق
لازم کلیر، زیرا هر آلو یو کسکلمش بر قیویلجیم جمعیتی در.
کچر دیکمز صیجاق آغستوس ایچنده اک زیاده
استغراب و استهجان ایله تلقی ایتدیکم حادثه بر همین مذہب
سالک بر هندی محررک حضرت محمدہ عائذ شریاتی اولدی.
بو متعصب غزته چی شبهه سز « دانتہ » نک مشهور « مضحکہ
لاہوتیہ » سندہ کی جہنم فصلنی یکی اوقومش اوله جق؛
زیرا اورادن مقتبس اولدینی قولایقله حس ایدیلن عذاب
صحنہ لری آرہ سندہ مسلمان پیغمبرینی مضطرب تصویر
ایتمک کستاخلفنه یلتنمش. بو اویلہ بر ہذیان کہ انکلیزک
پروتستان محکمہ سی بیلہ قایغوسزلقلہ تلقی ایدہ مہ یرک
فاعانی مجرم و بر عقوبت رسمیه مستحق کورمش .
بو مناسبہ دوشونمکدن منع نفس ایدہ مدم : یاربی،
یکرمنجی عصرده دین غوغاسی و کنندی دینہ خدمت
داعیہ سیلہ آخرک عقائدینی تہزیل تشبہی نہ قدر عبث
و عقیم در.

ایچنده یوکسک حقایق آریان بر متفكر ك صفات معبودی برلشه من. شبهه یوق در که بر کیره ارتکاب ایتدی کمز آنده خاطر لادیغمز اللهك اسمی، غفور و رحیم در؛ معیشت مسأله سی تحلی ایدنجده ربك بالخاصه رزاق عالم اولدینی عقمزه کلیر. یالکز علم ایچون معبودك صفاتی ثابت در؛ علم او نی ایلك، کوزللك و طوغر و لوق مفهوم لرینك مجمع کالی طائیر و بومفهوم لر او نی کأثنا نك شریک سز شارعی طائیمزده مانع اولماز. بزی منحصرأ حقّه، خیره و حسنه سوق ایتملری شرطیله ملکات عقلیه مزده علم نظرنده انبیای کرام در؛ طوغرو، کوزل وای الهام لر من بر جبریل امین اولدق لری کبی! زیراً بواوچ طریق اوچنده وجدان زك بوله جنی آنجق معبود حقیقی اولابیلیر. هر وجدان یالکز کندی دینی ایله مأجور و معاتب اولمالی در. هر هانکی بر دین ما کنه سننده کنیدیسی برتکرلک یاخود براسطوانه ظن ایدرهك ادیان سائردهی تعصب ثقلی ایله ازمکه قالدیشمق بشری حماقتلرک الک غلیظی در. بناءً علیه متجاوز هندی محرره انکلیز محکمه سنک ترتیب ایتدیکی مجازاتی تمامیله محلّه مصروف بولیورم؛ ویدیورم که یریوزنده آنجق عدالتله، نور ایله و علویته دوشونلر حقیقی دیندار لر در.

جناب شهاب الدین

بریکدیردیکی تحریفات ییغینلردن نور که ینلر حقایق کبی اباطیلی ده ایضاح ایدر لر و معذور کورور لر. بواعبار ایله مذهب بهائی بیله بکا طار و محدود کورونیور، چونکه بر دائره اخونده جمع ایتک ایسته دیکی یالکز ادیان سهاویه در. علمك نظری هیچ بر دینه استهزا ایله تعلق ایتز و هیچ بر دین حقهده خصوصیتله قیصقانجلق کوسترمز. او آنجق حقیقتك غیرتتی کودر و دین موضوع بحث اولنجه بیلیر که حقیقت آنجق نسبی اوله بیلیر؛ هر عصر بشریتك آیری بر معبودی اولماسنی طبیعی کورور و عصر لرجه یاشایان قوتلی دینلرده ایچریسندن کچدکلری عصرلرک اجتهاد تمغالرینی بولور. علم آکلامشدر که نه قدر ترقیه مساعد اولسه بر دین بذاته مستعد ترقی دکل در؛ و ارضی اولسون، سهاوی اولسون هر دین آنجق یرینه بر دیکری قائم اولمق صورتیله تکامل ایده بیلیر؛ بو جهته اونه کی تاریخلر کبی تاریخ ادیان ده بر «صفحات تکامل سلسله سی» تشکیل ایدیور. قبله لرک نهایت سز تعدینه رغماً شبهه یوق در که هر دین «خالق جهان» استناد ایتک ایسته؛ خالق جهان ایسه بشرک ذهنی ایچون ابدی بر «لایلم» در. اوکا اعاده ایتدی کمز اوصاف هانکی دین ایله متدین اولور سهق اولام، وجدان زك نسج و احتیاجنه کوره تنوع ایدر. آج و جاهل بر چوبان نظرنده کی معبودك اوصافی ایله رفاه

مسائل اقتصادی:

نزهت کیم یورز؟

جنورده ده یالکز قونوشولان و یا یازیلان دکل اووراده دوغان فکر لر حائر اهمیتدر. قونفرانس برسنه طرفنده اک بیوک صلاحیتله احضاری قومیسون اعضا لری طرفندن حاضر لانان مهم مقدارده ایستاتستیک و تنقید و ثائق قارشوسنده بولوندی. طوپلایه بیله جکی بتون موادی طوپلادی. در حال کوردی که بومواد غیر کافی و یاخود غیر منتظم ایدی و بوندن خلاصه چیقارمق قابل دکلدی

بین الملل جنوره قونفرانسی شمیدین ماضی به انتقال ایتمشدر. عمومی بر قید سزلق ایچنده ختام بولان بوقونفرانسه اتخا ذ اولونان مقرراتدن مطبوعاتده پک آز بحث اولونمشدر. لیند برغک طیاره ایله اتلا تیتی کچه سی، انکلتره نك سوویه تله قطع مناسبت ایتمه سی دقت عامه یی معاصر تاریخك مرحله لرندن برنی تشکیل ایده جک اولان بروقه دن چورمکه کافی کمشدر.